

Mepepelime mo Ufaru ma Bituru

Ucuduwu wa aatagada a nda

Bituru, vuma na danai aatagada a nda, aajiya a da a dana. U dana t̄ zuzu n̄ Yesu. We ene t̄ cine Yesu sowoi atsumalima ne esu a yi. Atsuma e mepepelime ma nda u yuwaan t̄ aza e Itoni a na a ri bat̄ koko'o adanshi adama a atsumalima.

Bituru damma t̄ aza e Itoni a mantsa mo ndolo a na a yuwan mazanḡ adama a atsumalima a na oo sowuso. Ana wo o'woi Yesu sowo t̄ atsumalima atsumā o uvadi u nda, ne da fo aza e Itoni a yi na a 'yuwan a ciga o sowo cu'un va atsumalima o ndolo. Atsumalima a tsu zuwa t̄ ucawu wo okolo a vuma a dashi gbama. U damma le t̄ isa'ani ya Asula u to obolo ne ele a mantsa ma na oo sowuso atsumalima o ndolo.

Ana'an aza e Itoni o to sowuso fo atsumalima, waru ne da, Asula a t̄ n̄ abul̄ hali ana'an n̄ nda. Aatagada a nda a ca tsu t̄ urevu adama a amayun a akiza a na aa kamba tsu n̄ tsoo sowuso atsumalima. Waru u damma tsu t̄ ili i sa'ani ya abunda i na tsaa yuwan a mantsa ma na tsu ri oo sowuso atsumalima ko n̄ tsu ri a asuvu nden.

Ili i na i ri pe atsumā a aatagada a nda

1. Icasu na avasa (1:1-2)
2. Adanshi a amayun adama o uzuwu wo okolo (1:3-12)
3. Nden tsa ama a Asula a na a ri na akiza (1:13-2:17)
4. Iroci ya atsumalima e Yesu (2:18-25)

5. Za vi Itoni nã ɿtsumalimã (3:1–4:19)
6. ɿsala adama a azagbain ɿza a ɿa'isã ɿza e Itoni (5:1-11)
7. Icașu yu ukosu (5:12-14)

¹ ɿmu Bituru, aajiya e Yesu Kristi Zamawawa, ɿmu da mãq lyungusãq du mepepelime ma nda. N ta danasaa ama a na ɿsulã a dangwai. Ele da aza a na ɿ ri ɿ nden ana omocin ɿtsumã e ida ya Pontu, nã Galatiya, nã Kafadokiya, na Asiya ni ida ya Bitiniya.

² ɿsula Dada u dangwa du tã de nu ujimu waru Ruhu kãmbuwã du tã aza a akiza. Adama o ndolo a da i yuwain tsutoni nã Yesu Zamawawa, reve mpasa mã yi mo o'woto du cece. N ta avasa i tsurã isa'ani yã ɿsulã na asuvu nden ɿ yi a wuma u du nã ɿbunda lon.

Aza e Itoni ɿ danã nu uzuwu wo okolo

³ Ica a tyo ubata wã ɿsula, Dada vu Zagbain tsu Yesu Zamawawa. ɿtsumã e isa'ani yã ɿbunda yã yi i da a matsisan ntsu. Adama o umatsun u sa'avu u nda u da tsu ri nu uzuwu wo okolo a na ɿ ri wuma, waru tsu tsurã yi tã adama a na a 'yasa'in Yesu Zamawawa ɿtsumã a ɿkwakwa.

⁴ Waru umatsun u sa'avu u nda u tawaq tsu tã na agadu a na ɿq langa shi, waru za na ri cece agba woo kporo shi. ɿsula ɿ tu uguzu na agadu ɿ du de zuva, agba waa lyawa ili i ro i ju'wan yi shi.

⁵ Adama o ndolo ni i ca ɿsula okolo ɿ du, ucira wã yi waa lyawa ili i vama i ju'wan du shi, hali she nu u roco iwawi a mantsa mo ukosu. Waru ama suru e te ene iwawi i nda.

⁶ Ili i nda amayun a da, adama o ndolo i yuwan mazanga adama e le. Amma gogo i

to sowo atsumalimä icu'un icu'un mantsa wa'a. ⁷ Atsumalima'ä a tawä ta adama u roco ucawu wo okolo a du amayun a da. Ucawu wo okolo a du ili ya äbulä i da u la'a ta zinariya. Akina a da o tsu lobonoto zinariya agba suru nã ne u tsu lango ta. A mantsa ma na koyan da ee ene Yesu Zamawawa, i ta tsurä ica, nã tsugbain, ni isa'ani adama o ucawu wo okolo wa amayun a du. ⁸ I ciga ta Zamawawa ko ana koto ye ene niyi shi. Ko na yee inda yi gogo shi, avu gba i ca yi okolo. Waru ko gogo i ta mazangä nã mazangä ma gbain ma na yaa gura cuduwa shi. ⁹ Adama a na i ca niyi okolo a du, i ta ushi une'e wi iwawi i wuma i du.

¹⁰ Amasulä a yuwan ta adanshi cine Asulä oo roco du isa'ani ya yi, reve a bungä ulobonu adama a tsurä urevu wi iwawi i na Asulä aa ca du. ¹¹ Ruhu vu Zamawawa shi ta atsuma e le, reve u yuwan adanshi a atsumalimä a na Zamawawa oo sowo waru nã tsugbain tsa na waqä tsurä na atsumalima o koto. Amasulä'ä a shi ta a ciga e reve mantsa nã cine ili i nda yaa fara. ¹² Reve Asulä o roco le aa yuwusan adanshi e ili i na yaa fara a mantsa me le shi, ili ya amayun i na a dammai adama a du a da. Gogo nda Asulä a lyungu ta Ruhu va Akiza u kamba ama a mantsa ma na aa yuwusaan du alajiya a Alabari a Sa'ani. Hali nã nlingata ma Asulä fo n ciga ta n reve ili i nda'a.

Nden ma akiza

¹³ Adama e ili i nda suru, i yuwan majiyan ma sa'ani, reve i guzä okolo a du. I yuwan majiyan ununa Asulä oo roco du isa'ani ya yi a mantsa ma na Yesu Zamawawa aqä kambä. Mantsa ma na i cuwain ni ili i ndolo suru, u ta ca du uzuwu

wo okolo. ¹⁴ I yuwaan Asulà tsutoni adama a na ɖdu muwun mä yi n da. She i kãmbà Ọcapa a yuwusan ili i wuya ununa i yuwait a wuma u du de Ọcapa wan. A mantsa mo ndolo i shi i reve ununa u lobonoi i yuwan shi. ¹⁵ Asulà a dangwa du tã adama yoo o'wo muwun mä yi, adama o ndolo gogo ni i ciga i 'yuwan i dãna na akiza† ɬatsumä e ili i na yaa yuwusan biti, ununa Asulà a ri na akiza. ¹⁶ Asulà na aciyayi u damma tã, "Ni i ciga i 'yuwan yoo o'wo na akiza adama a na ɬamu za va akiza a da." ◊

¹⁷ I cuwan i ta yuwusan avasa e ekere a Dada za na ri zuva. Ayi da za vu uge'etosu, agba u tsu la'a ciga za ro e ekere a za ro shi. U ta ca du ɬatsumälîma ko iliyinkapa adama e ili i na i yuwait. Adama o ndolo i ciga i 'yuwan i ca Asulà tsugbain ɬatsumä a nden n na yaa yuwusan pa o uvadî ana omocin. ¹⁸ I reve tã Asulà a tsupa† tã ili i gbain i ro adama u wawa du diga o ure u vama u na nkaya n du n lyawaa ndu. Agba atsupu a na u tsupai ili i da tsa zinariya ko azurufa, ili i na i tsu jima shi. ¹⁹ U tsupaa du tã na mpasa mä ɬabulà mä Yesu Zamawawa. Ayi da Magiril'i mä Asulà ma na ma yuwait unusu shi suru suru, waru u ri na abasa shi, ko ke'en. ²⁰ Asulà a dangwa yi tã adama o ndolo de nu ujimu kafu a yuwan uvadî, gogo gba a rana vu ukosu u nda Asulà a lyungu yi tã o uvadî adama koyan da ee ene yi. Waru Asulà a yuwan tã ne adama a du. ²¹ Gogo nda, i ca Asulà okolo a du adama a Zamawawa. Waru adama a na Asulà a 'yasaïn Zamawawa ɬatsumä a akwâkwa, ɬavu u ca

---

◊ **1:16** N.Gn. 11:44-45; N.Gn. 19:2; N.Gn. 20:7.

yi tsugbain tsa gbain. I ta gura usu reve i zuwa okolo ܂ du ubat̄ w̄ Asul̄ na amayun.

²² Gogo nda, i ta gura cigalai n̄ aza ܂ du na amayun ana ama o u'wa u t̄. Adama a na ܂ za'wai okolo ܂ du cece a mantsa ma na i usuyi Alabari a Sa'ani ili ya amayun i da. Adama a nda ni i ciga i 'yuwan i cigalai lon, nu ucira u na u ri o okolo ܂ du suru. ²³ Asul̄ a zuwa t̄ a matsisan du. Wuma u sa'avu u d̄ wu ut̄ ubat̄ wa aza a na a matsan ndu o uvad̄ shi. Adama a na wuma u na a ca ndu u to koto o ukw̄. Ayi gba wuma u sa'avu u nda u ri nu ukotu shi, adama a na wu ut̄ ta atsum̄ a adanshi a wuma w̄ Asul̄, agba adanshi'i u ri nu ukotu shi. ²⁴ Ishaya vumavasul̄ dana t̄:

"Ama suru ܂ ta tsa anlya tsa na ts̄ tsu kuwushi, ulobonu u le waru u tsu kotushi t̄
ununa vu revei ulobonu u yipalu wo ogozo.
Anlya ܂ tsu 'yewe t̄
reve yipalu yo oco e ida.

²⁵ Amma adanshi a Zagbain ܂ ri nu ukotu shi." [◊]

Waru adanshi a Zagbail'in ayi da Alabari a Sa'ani a na tsu yuwain alajiya a yi a tyo ya'a du.

2

¹ Adama o ndolo ni i ciga i 'yuwan i lyawa unusu u na yaa yuwusan. I lyawa ܂ lulumus̄ ama. I lyawa a dansa i t̄ na abula agba ne da shi. She i tonoo tsushu'un wan, agba i lyawa adanshi e ili i na yaa 6ali ama o ro. ²⁻³ I ciga i 'yuwan i d̄an̄ a maluwa ma na yoo sowo maani ma akiza ma na m̄ ri diga ubat̄ w̄ Ruhu, adama i kungwa nu ucira atsum̄ e iwawi i du. I saala e izami ya

---

[◊] **1:25** Isha. 40:6-8.

adanshi a Asulə ununa baba tsu dana e mesun ma maani, adama a na i pelei isa'ani yi Zagbain.

Aatali a wuma

⁴ Yesu Zagbain ayi da Aatali a wuma. Ama a 'yuwan yi ta, reve gba Asulə a dangwa yi reve u ciga yi lon. ⁵ Ne da adu waru i ri. Adu atali a wuma a da aza a na Asulə aa yuwusaan ulinga u suwa u'wa atsuma o tsugono tsə yi. Waru adu obolo a nan ganu va akiza a da, waru i ta ca kucci atsuma a Ruhu, za na oo yo'onoto Asulə okolo atsuma e Yesu Zamawawa. ⁶ Adanshi a Asulə a damma tsu ta:

“Kalyuwai! N ta zuwusa aatali e ikyun yu ucira yu usaa atsuma a Sihiyona,†
za na n dangwai,
ayi da macigata mə va.

Za na cayi vuma ndolo okolo, u te ene u nusan
vuma na waa ca okolo shi.” ◊

⁷ Ayi macigata mə du ma da, adu aza a na i ushi niyi. Amma aza a na a 'yuwan niyi,
“Aatali a na asuwi a 'yuwain
ayi da gba wo o'woi aatali e ikyun yu ucira yu
usaa.” ◊

⁸ Waru Adanshi a Asulə a damma ta,
“Ayi da aatali a na aa zuwusa ama utadatsasa,
aatali a na aa zuwa le ariya.” ◊

A ta tадatsasa adama a na o poloi atsuvu reve a kuru Adanshi a Asulə shi. Adama o ndolo reve a cina ili i na o foboo nle.

⁹ Amma adu i ri tsa ama o ndolo shi, adama a na adu elentsu a na Asulə a dangwai a da. Adu obolo a nan ganu a da aza a na aa yuwusaan Asulə

◊ 2:6 Isha. 28:16. ◊ 2:7 Ica 118:22. ◊ 2:8 Isha. 8:14.

tsugbashi ana Mogono, adu ama a akiza a da, waru adu ama Asulə a da. Asulə o utaqə du tə atsumə e irumbu a tyo atsumə e ekan a gbain a sa'ani a yi. Gogo nda ni i ciga i 'yuwan i damma linga va asalama na u yuwain suru. Adanshi a Asulə a damma ta,

10 “De acapə i dənə tə ama a na a ri ne elentsu shi; gogo gba shi adu ama Asulə da.

De acapa, i shi i tsurə iliyali yə Asulə shi, gogo gba shi, i tsurə tə iliyali yə yi.[◊]

11 Ama a və, adu omocin a da na aza a mabura o uvadi. Adama o ndolo n to ronuso du atsuvin i suma icigi yi iwuya adama a na a tə nləngi no okolo a amayun a du. **12** I yuwan ugbozu cine yaa danusu obolo na ama a du aza a na a ri e itoni shi. Ko na aa dansa ne open, a na i ta yuwusan ili i na i lobonoi shi, e te ene wuma u sa'ani u du, reve a ca okolo e le avu a ca Asulə tsugbain a mantsa ma na waa təwa adama o uge'etosu wu uvadi.

Tsutoni na azagbain

13 Zagbain ciga du tə i kuru azagbain a ama. I yuwan tsutoni na aza a na la'ai tsugbain atsumə a ama, **14** waru obolo na azagbain a na u lyunguyi suru. I yuwan ne adama a na mogono mə tsu lyungu le tə adama a ca aza a na aa nususan atsumalimə, waru reve a cuwa aza a na aa yuwusan ili i mejege.

15 Asulə a ciga du tə i yuwan ili i mejege. Ni i yuwan ne, i tə bəru nə va ama a na a yuwain adanshi e open a aci a du pere m pere. **16** Adu agbashi a da shi i tə fəan. Agba nden m babu

---

◊ **2:10** Hos. 1:6; Hos. 1:9; Hos. 2:23.

tsugbashi tsaq du u zuwa du i yuwan iwuya shi. Ufalu u na yaq danu ana agbashi a Asula a da. ¹⁷ I ca koyan da tsugbain, reve i roco icigi langa a tyo e ekere a azaq e Itoni. Yu uwua wovon wa Asula, qvu i ca mogono tsugbain.

¹⁸ Agbashi, ni i ciga i 'yuwan i yuwaan azagbain a du tsutoni, qvu i ca le tsugbain. I yuwaan ne aza a na a ri na abula waru a ri na majiyan me isa'ani, waru agba ni i ciga i 'yuwan i yuwaan aza a na a ri usuduwu. ¹⁹ Asula a tsu yuwan ta mazanga na vuma kabaa asuvu a atsumalimq e iwuya i na wu ntsayi i sowo shi adama a na u revei Asula. ²⁰ Agba na a faba du adama o unusu, yaq tsura ili i ro pe shi. Amma Asula a ta zuwaa du aba'un na wo o'wo i to sowo atsumalimq adama a na i yuwain ili i sa'ani. ²¹ Zamawawa ayi da iroci i du, waru u sowo ta atsumalimq adama a du. I kuru ili i na u yuwain. Asula e de du ta adama i sowo atsumalimq. Adanshi a Asula a damma ta:

²² "Zamawawa nusan shi,
waru wu lumq za shi." [◊]

²³ Ana ama a uwai e isulusa yi, u tsupa le shi. Ana ama a ca niyi atsumalimq u damma she ne ele fo o sowo atsumalimq shi. Ayi de u zuwa aciyayi e ekere a Asula za na tsu yuwan uge'etosu mejego. ²⁴ Ayi na aciyayi u tanuyi unusu u tsu a lipu va yi ana u kuwai a akpata,† adama atsu tsu kakasai nu unusu u tsu, reve tso o'wo wuma adama tsu yuwan ili ya abula. Yo o'wo ta gbaga adama a antsu a yi! ²⁵ I shi ta e igaru tsi ikyon i na i puwain. Agba gogo i kambaq ta ubatq wu Za va Aguña du, za na aa kalyuwusa wuma u du.

[◊] **2:22** Isha. 53:9.

3*Cine aa yuwan nden n lolo*

¹ Adu waru ɬamaci, i kuru ali ɬa du, ununa yaɬa kuru Za va Aguba du. Na ali o ro a 'yuwan a ushi ikaka'a, nden n sa'ani maɬ ɬamaci n le n ta zuwa le ɬa usu upasu na adanshi a na aa yuwan. ² A ta yuwan ne, ne e ene nden n sa'ani n na n lobonoi na yaa yuwusan.

³ She i yuwan mpolo n na yoo o'wo ulobonu e esu a ama wan. I damaton aciyadu adama ɬa abunda a madava maɬ ɬanji ko ili i na a yuwin na zinariya ko adama e itana yi ikebe lo wan. ⁴ Ana yaa yuwan ne, i lyawa e reve du adama o ulobonu u na u ri o okolo ɬa du. Ulobonu u nda ɬa tsu tsura yi ta o okolo a na a tarai aciyayi ili i ro shi. Asula a tara yi ta ili i sa'ani yu usokowu yo okolo a na u ri n koto shi. ⁵ Ne da ɬamaci a akiza de acapa o o'wotoi aciyele ulobonu. A ca ta Asula okolo e le, reve waru a ca ali e le tsugbain. ⁶ Iroci, Saratu t yuwan ta tsutoni na vali va yi Ibrahim, ana u de niyi zagbain va yi. Adu esheli a yi a da ni i yuwan ili i na i ri mejege babu wovon wi ili i na yaa cina du.

⁷ Ne da waru, ɬadu ali ni i ciga i 'yuwan i kuru ben na ɬamaci ɬa du. I guzla le nu urevu atsummaɬ ɬa nden n du obolo. I cuwan i la'a le ta ucira. I cuwan ele fo ɬa ushi ta une'e u sa'ani waɬ Asula za na ɬayi da wuma. I yuwan ne adama ko ili i ta i geshe avasa ɬa du wan.

Iyuwan nden n sa'ani vani du

⁸ Gogo gba, i yuwan nden n na n lobonoi vani du, reve ili i na i farai na za ro atsummaɬ ɬa du i tara yi gashi yaɬa du da, ɬavu i cigalai ana muwun ma

anawu. I roco ama isa'ani agba i tara aciyadu ili i ro wan. ⁹ Nà vuma ro yuwaan du iwuya, she i kambuwà yi ni iwuya wan. Waru nà za ro isula du, she itsupa wan. Amma i zuwaa le aba'un. I yuwan ne adama a na Àsula e de du tà tsàrà i zuwaa ozo o ro aba'un. Ne da Àsula aa zuwaa du aba'un fo.

¹⁰ Adanshi à Àsula a damma tå:

“Nà vuma ciga wuma u mazànga nà rana sa'ani, nu u ciga u 'yuwan u geshe eelentsu à yi a adanshi a vama,

waru nu u ciga u 'yuwan u geshe una wà yi a adanshi e epen.

¹¹ Nu u ciga u 'yuwan u lyawa mayan me iwuya, waru nu u ciga u 'yuwan u yuwan isa'ani.

Nu u ciga u 'yuwan u yuwan àtyo a na waa yuwan adama u yuwan nden n sa'ani na ama.

¹² Esu à Àsulazuva à tå kàlyuwusà aza a na aa yuwusan isa'ani, waru atsuvu à yi à tu ukpàtu'u na aa yuwusan avasa. Amma Àsulazuva a tsu tawa tå aza a na aa yuwusan iwuya esu.” ◊

¹³⁻¹⁴ Zane da ri lo aa yuwaan du iwuya, ni i ri ufobu na yaa yuwaan le isa'ani? Agba ko na aa ca du àtsumàlimà adama o uyuwusan wi isa'ani, she yu uwwa wovon wan, waru she u damaton du wan. Àsula a ta ca du iliyinkapa adama e isa'ani i na yaa yuwusan. ¹⁵ Ana yaa damaton aciyadu, i yuwaan Zamawawa agandà ana Zagbain. I ciga i 'yuwan i dàna ufobu u na yaa cuduwa za na ece ndu, i damma ili i na i zuwai i ri nu uzuwu wo okolo. ¹⁶ Agba ni i ciga i 'yuwan i yuwan ne ben nà tsutoni. I lyawa asuvu à du à dàna cece. Reve na

---

◊ **3:12** Ica 34:12-16.

ama a yuwan adanshi a vama a aci ą du, a ta uwuwa wono, ne e ene nden n sa'ani n na yaa yuwusan adama a na yoo tono Zamawawa.

¹⁷ Lyawa i yuwan isa'ani reve i sowo ątsumalimą, na Ąsulą a ciga du i yuwan ne. Ni i sowo awuya adama e isa'ani, u ta la'aa du a na yoo sowo awuya adama e iwuya. ¹⁸ Zamawawa sowo tą ątsumalimą a mantsa ma na u kuwai adama ą nusu tsu, agba u buwa ą dashi shi. U nusan shi ko ke'en, amma u kuwą tą adama ą aza o unusu adama u tąwąto tsu ubąta wą Ąsulą. Lipu vą yi kuwą tą, agba ą kambato yi tą wuma ątsuma ą Ruhu.

¹⁹ Reve u 'yawą nu ucira u Ruhu'u u yuwaan akwakwą a na ą ri wunlu o u'wa wa ali alajiya. ²⁰ Akwakwą a ama a nda a 'yuwan tą a yuwaan Ąsulą tsutoni diga a mantsa ma na Nuhuť yuwain wantsun. Agba Ąsulą ą shi tą a yuwan ankuri ne ele. Ama kunlą da a uwai a wantsu'un reve Ąsulą a wawa le ą mini ma gbain.

²¹ Mini ma gbai'in iroci yu urumbusu u na waa wawusa du da gogo. Agba urumbusu adama ą wuza'u wą ashindą a da shi. U to rocosu uvadalasa ubąta wą Ąsulą na asuvu e cece, adama a na ą 'yasain Yesu Zamawawa ątsuma ą akwakwą. ²² Gogo Zamawawa tą zuva, ubąta u na u ri nden o ukere usa'ani wą Ąsulą. Nlingata mą Ąsulą suru obolo na cu'un vo otoni ą limą suru na a ciga a 'yuwan a yuwaan yi tsutoni.

4

Iyuwan ununa Zamawawa yuwain

¹ Gogo nda, adama a na Zamawawa sowoi Ạtsumalimà à lipu vã yi, ọdù fo i dàna ufobu u na yoo sowo Ạtsumalimà. Adama a na ni i usu i sowo Ạtsumalimà adama a Zamawawa i 'yuwan tà a yuwan unusu. ² Adama o ndolo ne da yaà kuru ili i na lipu dù cigai shi, amma reve i yuwan ulinga nà wuma u dù i yuwan ili i na Ἄsula a cigai. ³ I tara tà de mantsa lon nu ujimu a yuwusan ili i na aza a na e revei Ἄsula shi aa yuwusan. I yuwusan tà tsipere icu'un icu'un, i shi tà i yuwan ili i wuya i na lipu cigai, i yuwan tà de oso nà Ọbuki à vanvama nà yisowishi ni itoni ya àmali i na Ἄsula a 'yuwain.

⁴ Akuci à n'utsà n dù a ta yuwan asalama a na i dashi boloi aci ne ele Ạtsumà a mayan me ili i vama shi. Hali gba a uwa a yuwusan adanshi a vama a aci ọdù adama o ndolo. ⁵ Agba na a ciga a 'yuwan à usu za na ee ge'eto koyan da, aza a wuma na aza a na à kuwai de. ⁶ Adama o ndolo a da u yuwayin Ẹkwàkhwà alajiya a Alabari a Sa'ani. Adama ko ne e ge'eto le tsa akapi a ama à lipu, u yuwaan le tà ne tsàrà à tsurà mantsa ma na a vadala a yuwan wuma Ạtsumà à ruhu cu'un na Ἄsula à ri nà àyi.

⁷ Aa jima shi ili biti i to koto. Adama o ndolo i voton ugbozu àvu i guzà aciyàdu adama i gura yuwan avasa. ⁸ Ili i na i là'ai àyi da, i cigalai ni icigi ya amayun, adama a na icigi i tsu zuwa tà i yuwan gafura vu nusu vã Ọbundi a na a yuwaan ndù. ⁹ Ni i ciga i 'yuwan i kàlyuwulai ulobonu babu adanshawuya.

¹⁰ Ἄsula a ca tà koyan da Ạtsumà à dù une'e koko'o. I yuwan ulinga ni ili i na Ἄsula a ca ndù adama i roco isa'anìt ya Ἄsula à tyo a ama. ¹¹ Nà

avu za na tsu yuwan adanshi a da, vu yuwan adanshi gashi Àsulà na aciyayi a da aa yuwusan adanshi nà avu. Ne e de wu t adama vu kamba ama, vu yuwan yi n atyo o ucira u na Àsulà a ca nuwu. Adama e ili biti Àsulà a tsur ica atsum e Yesu Zamawawa. Tsugbain ts yi nu ucira w yi a ri nu utyo shi. Ami.

Atsumalima adama e itoni

¹² Ama a v, she i yuwan asalama wan na a ca du atsumalima gashi akina. She i yuwan majiyan gashi ili i ro i da ko'o wan. ¹³ Amma i yuwan mazang adama a na i uwai a atsumalima a Zamawawa. Adama yo o'wo n mazang m abunda a mantsa ma na o rocoi tsugbain tsu Zamawawa. ¹⁴ Ne e isula du adama a ala a Zamawawa, i ushi t aba'un, adama a na u roco t tsugbain ts Ruhu v Àsulà u to obolo n adu. ¹⁵ U lobono t i sowo awuya n yu una vuma, ko i yuwan wivu, ko ili i vama i ro. Ne da waru ni i damaton aciyadu ugondoru atsuma e ili ya ama o ro, u lobono t i sowo awuya. ¹⁶ Amma ni i sowo atsumalima adama a na yo o'woi aza e Itoni, she yu uwwa wono wan. Amma i cuwa Àsulà a na i ri na ala o ndolo.

¹⁷ Gogo nda mantsa ma da a na Àsulà aa fara uge'etosu na ama o u'wa w yi ne'en. Waru nu uge'etosu u fara n atsu aza e Itoni, cu'un vu uge'etosu wu usuduwu u na waa yuwaan aza a na a 'yuwain a yuwan tsutoni na Alabari a Sa'ani a yi?

¹⁸ Adanshi a Àsulà a damma t,

"Nu u ri us za v aula tsur iwawi,

cine tsa da woo o'wo e ekere a aza a na e revei
Asulà shi, nà aza o unusu?"[◊]

¹⁹ Adanshi a nda suru ayı da nà yoo sowuso Ạtsumalimà ununa Ἄsulà a zuwai, i lyuwa elime nà mayan me mejege, i ca okolo, Ἄsulà za na yuwan ndu u ta kamba du. Amayun a da wàqà kuda a kamba du shi.

5

Uritosu adama a azagbain

¹ Gogo gba, n ta yuwusan adanshi à tyo a azagbain à àzà e Itoni. N ta patishi du ana zaghbain fo. Ḙmu me ene tā Ạtsumalimà a na Zamawawa sowoi. Waru n tā tsurà n uwa Ạtsumà a tsughbain nu ucira wà yi a mantsa ma na u kambai. ² I kàlyuwà ama a na Ἄsulà a zuwai e ekere à du, ununa aza a aguba à tsu kàlyuwusà ikyon i le. I yuwan ne adama a na i cigai, agba she i yuwan adanshawuya wan. I yuwan ne adama a na yaa uwuwusa uyo'o i yuwaan Ἄsulà áganda. She i yuwan adama e ili yu uvadì i na yàqà tsurà wan. ³ She yo o'woto aciyàdu ana zaghbain, a zuwusa ama mayan me ili wan, amma yo o'woto aciyàdu iroci yi ili i na i ri ulobonu. ⁴ Ne da, nà Mogono ma Aguba mǎqà tǎwà, u ta ca du iliyinkapa adama a na i ta uwa obolo nà ayı Ạtsumà a tsughbain nu ucira wà yi u na u ri nu ukotu shi.

Muwun n yuwan tsutoni nà mbara

⁵ Adu olobo, i kuru mbara. Reve suru ndu, i kambulai gashi agbashi à Ἄsulà a na a tarai aciyele ili i ro shi, adama a na,
“Ἄsulà à tā à nlàngi nà za na tarai aciyayi ili i ro,

[◊] **4:18** Udm. 11:31.

agba u tsu ca tā ama a na a tarai aciyele ili i ro shi
isa'ani yā yi.” [◊]

⁶ Adama o ndolo, i kāmbuwa aciyadu zala e
ekere o ucira wā Asula, reve nā mantsa ma na ma
ntsayi mā tawa, ayi na aciyayi u tā 'yaāsan du zuva.

⁷ I lyawaa Asula ili i na yaa damatosun du suru,
adama a na u ta adama a du.

⁸ I dānā nu ugbozu kuci, waru i dānā ufobu.
Mekerenesu,† ma'yuwatan mā du ma da, waru
u te igaru a yisaali ana kamu a zama za na wee
reme ̄vu u tama. ⁹ I dānā nu ucira ̄tsumaq e ili i na
yoo tono, ne da yaa 'yuwan yi nu ucira wā Asula. I
cuwan ̄za e Itoni yi Zagbain ubata suru ̄tsumaq o
uvadi a ta uwusa cu'un vā ̄tsumalima'a.

¹⁰ Ni i sowo ̄tsumalima'mantsa wa'a, Asula na
acyayi u ta lapula ili, reve u gbamato du asuvu,
̄vu u shuwā du yi isawan nu ucira. U ta yuwan ne
adama a na ayi za vi isa'ani i da kuci. U zuwa du ta
fo i tsurā tsugbain tsā yi babu ukotu adama a na u
bolo ndu nā Zamawawa. ¹¹ Ayi da za tsugbain nu
ucira u babu ukotu. Ami.

Icasu

¹² N tara tā Sila ana mawun mā anawu, waru
ayi da za na maa ca asuvu. Ayi da u kamba numu
dana mokodi me mepepelime ma nda. N dana ta
adama m gbamato du asuvu, reve waru n damma
du isa'ani i na Asula a ri na amayun, adama i
lyuwa elime nu ucawu wo okolo a du ya'a yi. ¹³ Aza
e Itoni a na a ri Babila*† a tā casasq du. Asula a
dangwa le tā fo cine u dangwa ndu. Mawun mā va

◊ 5:5 Udm. 3:34. * 5:13 Ayi “Babila”, ̄za o urevu wa adanshi
a Asula a ta dansa a na adanshi a Roma da a yuwusan.

Marku ta casasa du. [14](#) I casalai ulobonu atsumaq e icigi ya aza e Itoni. N ta avasa Asula a ca za vi Itoni va Yesu Zamawawa suru asuvu nden.

**Nzuwulai n Sa'avu nā Tsishingini nā adiva a
na a dangulai a Nzuwulai mu Ufaru**

New Testament in Tsishingini (NI:tsw:Tsisingini)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tsisingini

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tsisingini

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

bb185c63-dc44-572c-ae93-66252c4dfa1e